

Forfatter: Palladius, Peder

Titel: Peder Palladius' Danske Skrifter

Citation: Palladius, Peder: "Peder Palladius' Danske Skrifter", i Palladius, Peder: *Peder Palladius' Danske Skrifter*, udg. af Lis Jacobsen , H.H. Thiele, 1911-1926, s. 103. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-palladius04val-shoot-idm140034110798432/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Peder Palladius' Danske Skrifter

## ydermer Trøst for Barsel Quinder

**D**En hellige Paulus befaler oss at see til bage/ oc  
 komme ihw/ huad vildfarelse wi haffue været vdi/  
 paa det wi kunde see oss disbedre faar/ at wi falde  
 icke til bage igen vdi samme vildfarelse/ Dette skulle ocjaa 5  
 gode oc Gudfryctige Barsel Quinder vel mercke. Thi deris  
 Barnefødsel/ sep wgers tid/ oc kirckegang haffuer ocjaa været  
 vdi en stor vanbrug haff det wgdelige Pauens folk som icke  
 maatte lide Ecteskab/ men horeri/ boleri oc skørleffnit maatte  
 de vel lide/ saa mange tusinde Pauer/ Cardinåler/ Biscoper/ 10  
 Munck/ Munder/ oc altere Prester/ de maatte icke giffis/ det  
 vor en leed ting faar || deris øyen. Naar saast du en Graa- 13r  
 munck i brullup? det vaar lige som en hund haffde kommit  
 vdi en bastue. Qui det hellige folk/ maatte icke ind i Pilati  
 huff etct. Alligeuel haffuer Gud self sticket oc sticket Ecte- 15  
 skab/ der hand gaff Adam oc Eua tilssammen/ met sin egne  
 benedidede hender oc hellig giorde Ecteskab/ oc befaledede den  
 stat i try budord/ vdi den anden taffle/ ocjaa for tre endelige  
 sager skuld som ere/ at affle børn/ at fly skørleffnet/ oc at være  
 huer anden en hielp oc trøst/ men dette maatte inted gielde 20  
 haff det folk.

Der faare talede de ocjaa skendelige om en dannequinde/  
 naar hun laa inden kirckegang/ da sagde de at hun laa hiene/  
 det er saa megit at forstaa aff Munck lære/ at hun er en  
 henske Quinde vdi sin Barselseng oc ingen Christen quinde/ 25  
 at hun haffuer dieffuelen met at fare paa den tid oc icke vor  
 Serre/ at hun skal haffue || liuss oc vand naar hun gaar i 13r  
 kircke/ at liuse oc stende diefflen fra sig met igen/ ia døde hun  
 bort i sin barsel seng/ da skulde hun vdi en graa kappe/ oc it  
 sluct liuss bærts ind faar hende/ ia vist maatte det være sluct/ 30  
 der løbe de da fastelagen met/ oc sagde at mand ledde en graa  
 Munck i kircke efter hans første barn/ Saa at wi kunde tage/  
 føle oc treffue paa vildfarelse/ som wi haffue været vdi.

Mangen dannequinde haffuer beklaget sig/ at hun aldrig

vaar redder for diefflen end naar hun laa vdi sin Barselseng/  
det kom alt sammen aff Munkke lære/ at der skulde bliffue io  
fult Munkke oc Wunder til oc faa Ectefoldt/ at dieffuelen  
kunde bruge sin suig oc spil mod Guds ordning oc stic̃k.

5 Men min fiere dannequinde/ du est icke en henske quinde  
c 4r vdi din barselseng/ du haffuer icke dieffuelen met at fare/ || om  
du est ellers en Christen quinde/ Christnet oc døbt i naftn Fa-  
ders/ Søns oc hellig Aands/ du haffuer icke liuff/ vand eller  
kappe behoff/ at liuffe/ stenc̃ke oc kuse diefflen fra dig naar  
10 du skalt i Kircke effter dit foster.

Du haffuer Gud Fader/ Søn oc hellig Mand met at fare/  
de haffue befalet dig at føde dit barn til Verden met væ oc  
sprecke/ oc at opføde det met iammer oc kommer oc mange  
vaagne nætter/ oc S: Pouel siger/ En quinde bliffuer salig  
15 ved sin barnefødsel/ saa sant som hun bliffuer i troen til Je-  
sum Christum/ det er icke munkke lære/ det er Guds sandhed  
vdaff den hellige scrift. Ja min fiere Quinde ieg vil sige dig  
mere til trøst/ døde du bort vdi din barsel seng/ som det hender  
icke end alle quinder/ men nogle faa/ huilcke Gud vil der falde  
20 til sig/ som wi ære hannem alligeuel alle sammen en død  
c 4r skyldige/ da bliffuer du en martyrinde for || Gud i Himmelen/  
oc faar større løn aff Guds misfund oc naade vdi Himmelen/  
end om du ellers døde vden ved din barselseng/ fordi at du  
dør icke for din egen skyld/ men vdi dit rette embede/ for din  
25 mand oc dit barns skyld/ du lader dit liff for dit liffens fruct/  
effter din maade/ som vaar Herre Jesus lod sit liff for alle  
vaare synders skyld/ lige som en Konge lode sit liff for sit  
fæderne Land/ eller en Siel sørger miste sit liff for hans  
embede skyld/ oc icke for sin egen skyld/ saa er det ocsaa met  
30 dig i den maade.

Ja mere quinde lille vil ieg sige dig til trøst/ Der som dit  
barn end døde bort/ enten det komme død aff moders liff/ eller  
oc det bleffue fød met lidet liff/ saa at det kunde icke naa til  
Daaben/ huercken vdi funten eller hiemme vdi husit/ da skal  
35 ingen der faare falde i mishaab om det barns salighed/ det  
skal icke heller iordis i høye eller hiene Jord/ men vdi de

Christnes || Kerregaard/ dog vden Tienerens neruerelse/ vden 5  
 ringen/ siungen/ oc anden stats/ at Daaben icke der offuer skal  
 komme vdi foract/ men at det ellers hen iordis hos andre  
 børn som døbte ere/ paa it gaat haab at vaar Himmelste  
 fader haffuer det annammet til naade. Thi hand er mechtig 5  
 nock til at giffue it barn salighed inden vdi moders liff/ oc  
 lade det døbis vdi sit egit blod/ om hand saa vil/ Som S:  
 Sans/ hand gledde sig i sin Moders liff/ der vor Herre Jesus  
 kom-til hannem vdi Jomfru Marias liff/ som i høre paa vor  
 frue dag om aarit der Jomfru Maria søgte sin frencke Eli- 10  
 sabet/ Men her bør huer dannemand at holde form offuer  
 sin hustru besønderlige vdi de pl. vger som hun er met sit  
 foster/ oc huer dannequinde bør at forme offuer sig self paa  
 saa lang tid/ at du icke forlaster dit barns liff eller dit barns  
 Christendom. Thi det er at friste Gud/ det maat du icke gøre. 15  
 Du som || reder til barsel haffuer it helt Capittel vdi Kongens 50  
 Ordinanz bog/ huor vdaff du kant lære/ en deylig bøn/ at  
 stendke oc giffue vor Herre Jesus det foster som du est met/  
 Naar det er hannem stendkt oc giffuit/ hand tager vel siden  
 vare paa met dig/ ved sine hellige Engle/ at dit barn bliffuer 20  
 foruaret/ enten til dette liff eller til det euige liff/ huilcket hand  
 vil. Lærer den bøn aff eders Sogne prest/ hand kand venne  
 sig til at læse den aff predickte stolen eller ved Kircke døren/  
 saa tit som en dannequinde gaar i Kircke effter sit barn.

Suor faare er nu en quinde inde vdi vi eller vii vgers tid 25  
 effter hendis barn er fød/ effterdi hun haffuer icke Dieffuelen  
 met at fare vdi sin barselseng? Suar At en dannemand skal  
 vide at holde sig vdi sin hud saa lenge/ oc haffue sin seng faar  
 sig self/ oc lade sin fattige siuge hustru ligge met sit barn om  
 det er leffuendis eller faar sig self om det er dødt || oc naar 30 60  
 hun kommer end offuen senge/ at hun maa gaa vd oc ind vdi  
 husit oc i gaarden och gøre huad hun kand/ ath hun skal icke  
 nødis eller tuingis hen vd til bedt eller arbeyde/ til høst/ til  
 Brøllup til barsel/ at forsprenge eller fordantze sig/ at for-  
 gøre oc forarbeyde sig saa/ at hun spilder sin melck/ forlaster 35  
 sit liff/ eller sit barns liff/ eller saa forderffuer sig/ at hun

aldrig føder barn der efter/ saa lenge som hun leffuer paa  
 iorden. Der maa saa lidet ved komme oc besynderlige paa  
 den tid/ hun er it strøbeligt far som Petrus siger/ oc da aller-  
 mest. Naar hun er forderffuit/ saa haffuer du selff giort det/  
 5 selff maat du oc haffue det/ mand haffuer oc det mand gør  
 sig selff/ forsømmelse tager icke mere end hun kand saa. Der  
 faare er nu en dannequinde inden kirckegong/ at hun skal  
 førme offuer sig selff/ paa saa long tid. Oc min fere quinde/  
 der som du est end saa sterck/ at du kant end gaa vd før end ||  
 10 din kirckegongs tid kommer/ da skulde din egen naturlige  
 hoffuisfched holde dig inde saa lenge/ vden du haffde io diff  
 større nød oc trang til at giffue dig vd/ paa det at en anden  
 fattig strøbelig dannequinde der haffuer en skalck inden dørre  
 at drages met/ icke skal nyde dig ont at/ oc ride sin Hustru dig  
 15 i næsen/ oc siige alt gick hun vd/ hui maat icke du gaa vd. Saa  
 skal mangen fattig strøbelig quinde nyde en hoffmodig stolt  
 oc sterck stømpet ont at/ der faare er det best/ at den ene  
 bliffuer inde met den anden/ indtil deris kirckegongs tid kom-  
 20 mer. Gud almectigste beuare dem alle sammen inden sin  
 naade til det ewige liff Amen.

Per: Pall:

Prentet i Københaffn 1556.